

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde

JELGAVAS TEHNOLOĢIJU VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 2813902959

Meiju ceļš 9, Jelgava, LV-3007, tālruni: 63045548, 63046651, e-pasts Jtvsk@izglitiba.jelgava.lv

APSTIPRINĀTS

Ar Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolas direktores
30.08.2024. rīkojumu Nr. 84

KĀRTĪBA

Jelgavā

2024.gada 30.augustā

Nr.1-12/2024-9-1

RĪCĪBAS KĀRTĪBA, JA TIEK KONSTATĒTA FIZISKA VAI EMOCIONĀLA VARDARBĪBA PRET IZGLĪTOJAMO

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2.punktu*

Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 474

*"Kārtība, kādā nodrošināma skolēnu profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"*

1. Vispārējie noteikumi:

- 1.1. Jelgavas pilsētas pašvaldības izglītības iestādes „Jelgavas Tehnoloģiju vidusskola” (turpmāk-Skola) rīcības kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo. Kārtības mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
- 1.2. Noteikumi paredz:
  - 1.2.1. kā tiek risināti konflikti starp izglītojamajiem;
  - 1.2.2. kā tiek risināti konflikti starp izglītojamo un Skolas darbinieku;
  - 1.2.3. direktora un darbinieku rīcību, ja Skolas darbinieks ir pieļāvis fizisku un emocionālu vardarbību pret izglītojamo;
  - 1.2.4. direktora un darbinieka rīcību, ja ir saņemta informācija vai ir aizdomas par fizisku, emocionālu, seksuālu vardarbību vai vecāku nolaidību izglītojamā ģimenē;
  - 1.2.5. direktora un darbinieka rīcību, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē Skolu;
  - 1.2.6. direktora un darbinieku rīcību, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai.
- 1.3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamām bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
- 1.4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvīs

izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie skolas sociālā pedagoga.

- 1.5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
- 1.6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
- 1.7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. Konflikti starp izglītojamajiem

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
- 2.2. Pedagogs pārtrauc konfliktu un nodrošina drošu vidi izglītojamajiem, nepieciešamības gadījumā tiek sniegta medicīniskā palīdzība;
- 2.3. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai izglītības iestādes sociālajam pedagogam, vai vadītājam par konstatēto konflikta situāciju;
- 2.4. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs, izglītības iestādes sociālais pedagogs vai vadītājs telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus vai tiekas klātienē;
- 2.5. Izvērtējot konfliktsituāciju, izglītības iestādes vadītājs var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzināšanas pārrunas vai izmantot skolas psihologa vai cita atbalsta personāla palīdzību;
- 2.6. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk izglītības iestādes vadītājam lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, skolas medmāses vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;
- 2.7. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt;
- 2.8. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, skolas administrācija informē konkrēto pašvaldību.

3. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

- 3.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
- 3.2. Pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
- 3.3. Izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;
- 3.4. Izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

4. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

- 4.1. Izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
- 4.2. Ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
  - 4.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
  - 4.2.2. izglītības iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
  - 4.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;
  - 4.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
  - 4.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
  - 4.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

5. Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolas rīcība, ja tiek konstatēta vardarbība pret izglītojamo

5.1. Skolēna rīcība:

- nekavējoties ziņot jebkuram pieaugušajam cilvēkam skolā: klases audzinātājam, skolotājam, sociālajam pedagogam, skolas psihologam, skolas medmāsai, skolas vadībai, vai tehniskajam darbiniekam.

5.2. Mācību priekšmeta skolotāja rīcība:

- izvērtē situāciju, apstākļu noskaidrošana;
- saruna ar izglītojamo;
- ziņojums klases audzinātājam vai sociālajam pedagogam, vai skolas medmāsai, atsevišķos gadījumos skolas administrācijai.

5.3. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:

- saruna ar izglītojamo;
- lietas apstākļu noskaidrošana;
- skolēna paskaidrojums;
- vienošanās ar skolēnu;
- vecāku informēšana par notikušo situāciju;
- ja situācija ir nopietna, tad uz skolu tiek izsaukti vecāki un iesaistīts sociālais pedagogs.

5.4. Sociālais pedagogs darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamajiem izmanto šādas darba formas:

- saruna ar izglītojamo, vecākiem, skolotāju,
- lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana,
- skolēna uzvedības novērtēšana,
- antisociālas uzvedības riska, morāles normu, likuma normu izskaidrošana,
- personisko resursu meklēšana,
- iedrošināšana,
- intervija,
- diskusija,
- paskaidrojums no bērna (skolā),
- sarunas protokols,

- sociālpedagoģiskās korekcijas plāna izstrāde un realizācija.

5.5. Skolas medmāsas rīcība:

- sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
- izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
- par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases/grupas audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un administrāciju;
- piedalīties klašu stundās, klašu sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem izglītojamajiem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.

5.6. Psihologa rīcība:

- psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas administrācijas pieprasījuma;
- psihoemocionālais darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem;
- citu speciālistu (ģimenes ārsta, psihiatra, neirologa u.c.) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.

5.7. Administrācijas rīcība:

- saruna ar vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, to vecākiem, skolotājiem vai skolas darbiniekiem;
- iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
- sarunas protokols;
- par iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem piemērot sodus: piezīmi, brīdinājumu, rājienu;

5.8. Nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesību pārstāvošām instancēm.

Direktore

B.Balode-Lukjanska